

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

Főntca, 98. sz. a.

de intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főntca 2. sz. a.
Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben-házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

A gazdasági kiállításról.

(H) A miben sokan kételkedtek, a mi nek létrejöttét sokan csak mosolyogva vagy vállalt vonva, mint egyelőre még korait ki lehetetlennek mondották, t. i. mezőgazdasági terményeinknek, állatfajainknak s a mezőgazdasággal egybekötött mezei iparágak megyei kiállításának lehetőségét, az nemcsak hogy lehetségesnek bizonyult be, hanem — és ezt a legcsökönnyösebb kételkedők is beismerik — várakozáson felül meglepően és fényesen sikerült is.

E siker csak bizonyítéka ama igazságnak, hogy mai időben minden életre való mozgalom, melynek élén oly ember áll, a ki nemcsak akar, hanem a ki tud is cselekedni, még pedig öntudatosan és erélyesen cselekedni, okvetlenül sikerre kell hogy vezessen.

Midőn megyénk alispánja, ki egyúttal a gazd. egyesület elnöke is, a megyei gazdasági kiállítás létrehozásához fogott, teljes tudatában volt ama nagy akadályoknak, melyeket a megye történelmi konzervatizmusa útjába gördítend, de ha ismerte az akadályokat, ismerte egyúttal a megyének tényleges gazdasági helyzetét, s helyes objektív érzéssel felismerte ama roppant gazdasági átalakulást is, mely az utolsó két évtized alatt agraris viszonyainkban végbe ment, s jó reménnyel fogott hozzá a kivitelhez.

Számításában nem csalódott. A megyeház nagy- és kistermében kiállított tárgyak sokasága: a különféle gabona- és takarmánynemek, a hüvelyes vetemények, a kerti termények, a gyári- és házi iparcikkek, az országos ismert nemes gyümölcsfajok, az állatkiállítás pedig: a sok szép ló s gyönyörű fajú szarvasmarha — mindez kétségtelenül

bizonyítá, hogy az egyesület elnöke hivatása magaslatán állott, mikor a kiállítás létrejöttén fáradozott.

„Midőn a gazd. egyesület e kiállítást rendezte — így szólott megnyitó beszédében — célja korántsem volt a feltűnni vágyó verseny, hanem inkább a meglévő gazdasági anyag megismerésére, a pangó erők felelesztésére s a prosperálóknak tanulmányozására kívánt tért nyitni.“

Aranyigazságu szavak ezek . . . bárcsak minden gazda megszívná! Önismeret és a meglévő erők tanulmányozása, felhasználása és szervezése nélkül, a mai időben — főleg mióta az utolsó évtizedben a mezőgazdasági téren is a roppant amerikai, oláh, oroszországi versenynyel küzdenünk kell — soha sem leszünk képesek pozícióinkat megtartani; csakis úgy nem leszünk leszorítva a világpiacról, egyetlen jövedelmi forrást képező cikkekkel: mezőgazdasági terményeinkkel, ha a meglévő erők felhasználásával, vasszorgalom, egyesülés s a külföldi versenyt paralizáló szervezkedés által igyekeznünk ezen, a magyar gazdát létében fenyegető veszélynek leküzdésére. E mezőgazdaságunkat megromtással fenyegető jelenséget be nem látni és ez ellen minden módon, időmúlásztás nélkül nem szervezkedni — saját állami létünk elleni bűnnek mondható.

E versenynek ónsúlyát érzik más államok is, különösen Nagy-Britannia és Németország, de ezek a veszély nagyságát előbb megértvén, Amerikában állandó biztosokat tartanak és a versenyre vonatkozó minden mozzanatokról azonnal értesítetik magokat, melyek ellen részint védekező, részint azokkal megküzdő állami valamint az érdekelteknek felvilágosítása, útbaigazítása és támogatása által

életre hozott intézkedésekkel a nagy nyomást ellensúlyozni vagy legyőzni igyekeznek.

Hazánk csak a szervezkedés első stadiumában áll. Országoszte indult meg az agraris mozgalom. Szervezkedés, egyesülés, olcsó hitel, terménybankok létesítése, védvám, homestead törvény stb a jelszavak, melyeknek bizonytalan fogalmán belül kerestetik fenyegetett mezőgazdaságunk mentő gyógyszere.

És tény, hogy e mozgalom indokolt — mert a helyzet kényszerűségéből ered. Tény az is, hogy e mozgalomnak vezetésére hatásterületükön belül első sorban a gazd. egyesületek vannak hivatva; de viszont kézzelfogható eredmény csak úgy képzelhető, ha minden egyesület, az érdekeltektől földbirtokosok által tömegesen vállaltva támogatattik.

Az országoszte megindított agraris mozgalomban a gazdasági egyesületek által rendezett gazdasági kiállításoknak célja eminens. E kiállítások célja — mielőtt a külföldi versenynyel szembe szállnánk s annak romboló hatásai ellen szervezkednénk; kiismerni a meglévő életképes gazdasági erőket, mert csakis ezen erőkkel és ezek által lehet a küzdelemre lépni és azon győzelmet aratni.

És megyei gazdasági kiállításunkon meggyőződhetünk arról, hogy nem vagyunk oly gyengék, a minőknek magunkat gondoltuk, hogy megyénk zord klimája dacára, bir a gazdasági termények oly nemeivel s az állatok oly fajaival, melyek lehetővé teszik agrikulturnális haladásunkat; meggyőződhetünk arról is, hogy földbirtokos osztályunk a kor intő szavát felfogva a legközelebbi évtizedben meglepő haladást tett úgy az agrikulturnális elmélet, mint a gyakorlati okszerű gazdálkodás terén; végre meggyőződhetünk, hogy a meglévő gazdasági anyag tekintélyes, hogy a pangó erők

TÁRCZA.

Hogy most . . .

Hogy most másnak karjaiban
Gúnyolod a szerelmemet,
És csak kaczagva ejted ki
Kedvesed előtt nevetet:

Hogy most gúnyolsz és még elmúlt
Szerelmedet is szégyeled:
Nem csodálom . . . ez végre is
Épen hozzád méltó szerep.

Épen hozzád . . . hisz szerelmed
Csak a vér felpezsdülése
S így nem is lehetett soha
Két lélek egyesülése.

A csalódást . . . azt eltűröm
A mellözést elviselem;
De azt, hogy úgy szerettelek,
Isten bizony! azt restem.

Mükedvelői színelőadás.

— Karczolat. —

(H.) „Szervusz Karcsi!“
„Szervusz Lajcsi!“
„Kérlek egy szóra!“
„Engedj meg . . . nincs időm . . . sajnálom . . . próbára kell mennem . . .“
„De kérlek Lajcsi . . .“
Hiszen beszélhet annak . . . Lajcsi már elrohant s Karcsi nézhet utána.
Hja mükedvelői előadás lesz! Próbára kell mennie. Tehát próbára! Igen, ha csak annyiból

állana a mükedvelői előadás előkészítésének és lefolyásának keserves története.

De mi mindennek kell történnie, míg a próbák ideje beáll!

A rendezőnek első és legnehezebb feladata: a darab megválasztása. Ez nem oly könnyű mint első pillanatra látszik.

Olyan darabot kell választania, melyben sok női szerep van. De notabene minden női szerepnek érdekesnek kell lenni, az már aztán mindegy, hogy a szerep klasszikus-e, romantikus-e vagy modern-e? azaz, se nem klasszikus, se nem romantikus.

Mikor a darab megvolna s úgy van kiválasztva, hogy előfordul benne: Julia is, Gretchen is, Donna Dianna is, s meg van benne a szende, a naiv, a tüzes, a kaczer, a melancholikus és kolerikus nagysám — akkor jön a szerepek nehéz felosztása.

Itt van Alphonsine — ez pompás Julia lenne; ott van Amelie ez lesz Gretchen; Bernardine az nagyszerű Donna Dianna, Böske meg kifogástalan szende — hiszen az utcán is öröklé szemlesütve jár; Babette született naiva, multkor is azt mondta Karcsinak „Hallja Karcsi, azt mondják, hogy én magába szerelmes vagyok, mit szól maga ehhez?“ A tüzes szerepre az égtől is meg van teremtve Melanie, hisz ha beszél az emberrel, ha rá néz az emberre, a legstürbb phlegma is tüzet fog! A kaczer szerepre senki sem alkalmasabb Seraphinenál, ő nagysága egyszerre három férfit lát, háromra csillog villog a szeme és míg a negyedikkel kezét szorít, az ötödiknek azt mondja: „menjen maga hamis!“ Végre ott van Koralie ez praedesztinált melancholista, úgy néz az emberre, mint Kotzebuenek „kétségbeesése“ s oly méla hangulatba ejt, mint akár Klopstock Messiása.

A rendező megállapodott a szerepek kiosztásában. Tisztázza a szerepeket s elindul a nagysámokhoz, megkérni őket, hogy vegyenek részt a tervezett mükedvelői előadásban.

De a rendező e hölgyek nélkül számolt!

Alphonsine Julia szerepét nagyon színtelennek találja, neki jobban tetszik Melanie szerepe; Amelie nem akar Gretchen lenni, hiszen ez a Gretchen valóságos bárány s e mellett borzasztó ügyetlen és gyámoltalan, neki pedig Donna Dianna szerepe tetszik; Bernardinnek nincs ugyan kifogása Donna Dianna ellen, de rosz néven veszi, hogy az ő Caesarja Pityipalkó Bandi, ő azt hitte, hogy Kricsivel fog játszani, kinek ugyan fogalma sincs a Don Caesar-féle szerepről, de ő Bernardinnek e szerepen kívül is tetszik; Böskénél meg az a baj, hogy ő épen nem kíván szende lenni, neki jobban konvenálna a tüzes Melanie szerepe, már csak azért is, mert a színpadon Nagy Kristóf udvarolna neki, ki pedig az életben rá sem néz; Babettenek meg nem megy az eszeckéjébe, hogyan tudták őt a naiva szereppel megkínálni, hisz neki akkor Amelievel kellene, még pedig őt jelenetben együtt játszani . . . Ő Amelievel játszani! Soha! Nem fogja neki megbocsátani azon malicziózus megjegyzését, hogy a bordeaux-i szín úgy áll arczához, mint egy sárga házhoz a vörös kapu; Seraphine meg kinyilatkoztatja, hogy ő a kaczer szerepre egyáltalán semmi hivatást nem érez; mert ő azt hiszi, hogy már a természetétől meg van áldva a sentimentalizmussal és aztán mit is szólna ahhoz Muki, ki amúgy is nagyon féltékeny Stefire, a kivel pedig nemcsak játszaná, hanem a kibe belé szeretni e is kellene.

A szegény rendezőnek szédül a feje a sok alapos kifogástól . . . De még nem elég a nagysámoknak kifogása. Végig kell hallgatnia a felszó-

feléleszthetők s ha egy erélyes ember állandó mozgalom élére, kivihetők lesznek mind ama reformok, melyek a mezőgazdaság fejlődésére, a mezőgazdasági szakképzés terjesztésére, s a társulási tevékenység rendszerezésére emelőleg hatnak és hatni képesek.

Hogy megyénk gazd. együletének elnöke e téren hivatással bír, azt a kiállítást megnyitó beszédének fent idézett mondatából láthatni. Hogy a mozgalomban eredményes tevékenységet fejthet ki, azt már a helyesen megkezdett első ténykedéséből következtethetjük, mert a ki helyesen tud kezdeni, az tud helyesen folytatni s mi azon véleményben vagyunk, hogy ha megyénk földbirtokos osztálya — mely oly érzékenyen van érdekelve az agrikulturnális kérdésben — a gazdasági egyület elnökét törekvéseiben erélyesen támogatandja, a most megtartott gazdasági kiállítás csak első beruházott tőkéje lesz egy jobb és virágzó mezőgazdasági ipar kifejlődésének.

A házi ipar rendszeres meghonosítása Sárosmegye területén.

(Folytatás.)

E költségeloirányzatba a tanműhely helyisége, fűtése és világítása nincs beszámítva, minthogy ez a bányahivatal útján már biztosítva van. E költségek fedezésére vonatkozólag tisztelettel javaslatba hozom Nagyméltóságodnak, miszerint a tanerő díjazását s a mintarajzok s kártyák költségeit fedezni, vagyis 600 frt segélyt engedélyezni méltóztatassék, a hiányzó 500 frt pedig a megye s iparkamara segélye által volna fedezendő. Tervezetem elfogadása esetén javaslatba hozom Nagyméltóságodnak, miszerint ezt a megyével s iparkamarával oly felszólítással tudatni méltóztatassék, hogy a hiányzó segélyt maguk részéről szavazzák meg.

4. A megye további javaslata vala, hogy Zborón s Margonyán a kosárkötés vándortanítók, azaz ideiglenes tanműhelyek felállítását által fejlesztessék. Zborón, mint személyesen meggyőződtem, a kosárkötéssel nem foglalkoznak, s így ott egy ideiglenes kosárkötő-tanműhely felállítása indokolatlan. Zborón azonban 50—80 család foglalkozik közönséges furulyák (tilinkók) esztergályozásával, melyet legprimitívabb eszközzel ugyan, de nagy ügyességgel végeznek.

E tilinkók legnagyobb részét Oroszországba vitetnek ki, s 100 drb 50 ctm. hosszú tilinkó 2 frt árára szokott lenni. Zborón tehát az esztergályozást lehet fejleszteni, melyet alantabb lesz szerencsém javaslatba hozni. A kosárfonás, mint meggyőződtém Bártfán kellő mérvben dívik, azaz 50—100 család által üzetik. Kőművesek, ácsok s gazdasággal foglalkozók télen át kosárkötéssel foglalkoznak. Készleteiket ott helyben azon közvetítőknél értékesítik, kik a szepesmegyei kosarak bevásárlásával és Oroszországba való kivitelével foglalkoznak. Ez okból Bártfán egy ideiglenes kosárkötő-tanműhely létesítése indokolt volna. Ily tanműhely berendezési s fenntartási költségei, ha a tanműhely s tanító lakását és a fűtést nem számítjuk, következő volna: tanerő fizetése 500 frt, tanító úti-

költsége 100 frt, eszközök és segédanyagok 150 frt, növendékek díjazására 250 frt, összesen 1100 frt.

E költségek fedezésére javaslatba hozom, miszerint erre 400 frtot kegyeskedjék engedélyezni, a 700 frtot pedig a megye közönsége fedezze. Itt van szerencsém még megjegyezni, hogy e költségekkel a tanműhely egy évig tartható fenn, mely idő alatt Bártfán lehetne, ezt követően 1/2 évig pedig Margonyán, hol id. Dessewffy Pál földbirtokos úr által felajánlott helyiségekben volna elhelyezendő.

5. A megye közönsége N.-Sároson halászó-tanműhelyt óhajtana létesíteni. E javaslat azonban elvetendő, minthogy a czikk versenyesben készítése ma csupán jó gyári berendezés mellett eszközölhető.

6. Végre javaslatba hozta a megye közönsége, hogy Aranybányán, Keczer-Peklén és Héthárs községekben a bodnár- és kerékgyártó-munkákra tanfolyamok létesíttessenek. A helyviszonyok tanulmányozása alkalmával meggyőződtem, hogy Aranybányán, Keczer-Peklén tanműhelyt létesíteni nem lehet, minthogy Aranybánya csekély számú lakossága az állami erdőknél állandó keresetet nyer, sőt e kereset jobb, mint mennyit házi ipari munkánál nyerhetne. Keczer-Peklén és a szomszéd községekben szintén foglalkozást nyerne az állami erdőknél, sőt az ottani kir. erdősz. nyilatkozata szerint, az állam nem tudja a tüzelőfa szükségletét fedezni, mert nem bír elegendő munkással, a munkabér pedig itt is jobb, mint mennyit a házi ipari munkánál nyerhetnek.

E faipari tanműhelyek helyett Gaul Károly állami középiskolai tanár f. é. 38,508. számot nyert beadványában foglalt javaslatokkal egyetértőleg van szerencsém Nagyméltóságodnak még néhány javaslatot előterjeszteni.

7. Zborón szükséges volna az esztergályosipar fejlesztése czéljából egy oda letelepedő esztergályos iparost legalább 3 éven át anyagilag támogatni, avagy ha ez nem volna kivihető, egy esztergályos tanműhelyt 3 évi tartammal létesíteni, mindkét esetben pedig a házi iparosoknak jobb eszközöket s esztergákat kiosztani.

A költségek mindkét esetben egyenlők volnának, és pedig ha a tanműhely s tanító (esetleg iparos) részére a lakást, fűtést a község vagy uradalom adná: a tanító évi fizetése, illetőleg az iparos segélye 800 frt, feldolgozandó faanyag rongálása 200 forint, a házi iparosoknak évenként kiosztandó 6 eszterga s szerszám 400 frt, s így összesen 1400 frt volna. E költségek fedezésére vonatkozólag javaslatba hozom Nagyméltóságodnak, miszerint ehhez 700 frtnyi segélyt engedélyezni méltóztatassék, s hogy ehhez a megye közönsége 600 forinttal, a kassai kamara pedig 100 forinttal járuljon.

8. Minthogy a szövőipar fejlődésével a nagy-sárosi leányok is biztos keresetforrást nyerne, ezért ott új ipari munka tanítását javaslatba nem hozom.

9. Kis-szebeni asztalosipar fejlesztése czéljából javaslatba hozom, miszerint 3 éven át, évenként 500 frt erejéig, természetes nagyságu bútórészletrajzokat elkészíttetni, sokszorosítani s így az asztalosok közt kiosztani méltóztatassék, nemkülönben, hogy a rajzban járatos s faragáshoz kedvelő bíró kis-szebeni asztalosinas vagy segéd a faragásban közöltségen, vagyis 160 frtnyi évi segély mellett két éven át Homonnán kiképeztessek.

lított urak szemrehányásait is. Karsai dühös, hogy őt a naiv Babettel hozták össze, ő Melanieval akarna játszani. Bandi meg épen meg nem foghatja, hogy lehetett neki kolerikus szerepet adni, mikor ő phlegmatikus; Lajcsi meg elszörnyűködik, hogy neki a phlegmatikus kellene adni, mikor ő oly vérmes, mint egy arabs csikó; azután, hogy is lehetett Stefi Seraphinnal összehozni, mikor ő Melanieba szerelmes s ez lett volna a legpompásabb alkalom érzelmeinek eklatans és szívreható kifejezésére; Nagy Kristófnak meg olyan szerepet adtak, mely nagyon is spieszburgeri, pedig ő a ropogós és racslizó r-es grófi és bárói szerepet szokta adni.

A rendezőnek csak nagy nehezen sikerül . . . az alapos ellenvetéseket, kifogásokat, kételyeket legyőzni. Hivatkozni kell a közügyre, a kitűzött célra; ő nagyságai áldozatkészségére és nélkülözhetetlenségére; azután ki kell mutatnia, hogy a sok ellenvetés és kifogás alapján véve nem is egészen „stichhaltig“; mert hiszen a szerep nagyszerű; épen mintha ő nagyságának lett volna írva s azután a kulizsák mögött pompás lesz a mulatság . . . ott lesz Karsai, Lajcsi, Stefi . . . s Amelievel épenséggel csak egy jelenetben fog szemtől szembe állani s ebben is megvetőleg kell vele a szerep szerint bánni. Különben Amelie szívesen eljátszotta volna az ő nagyságának szánt szerepet . . . de hát első sorban ő nagyságára gondolt a rendező. Ő nagyságai végre lassan-lassan engednek, belenyugosznak, szent lesz a béke . . . s a rendező győzelmesen megtöri a homlokát.

A férfiakat már könyebben kapacitálhatni. Semmi sem egyszerűbb, mint Bandinak bizonyítani, hogy ő phlegmatikus léte remekül fogja adni a kolerikus; Stefi-nek meg épenséggel nem muszáj Melanieval játszania, hiszen a kulizsák

mögött bő alkalma lesz felvonás közben ő nagyságának szíve érzelmeit feltárni; Nagy Kristóf meg kibékül azon gondolattal, hogy szerepében alkalma lesz az általa lenézett spieszbürgert karikírozva nevetségessé tenni.

A szerepek tehát végre ki vannak osztva, kitűzetik az első próba napja és órája s meghívataknak az igen tisztelt műkedvelők, hogy a kitűzött időben pontosan jelenjenek meg.

A próbák ideje a műkedvelői előadás örömeinek, de egyuttal keserveinek az ideje is.

Az első próbákon mindenekelőtt feltűnnek a lámpalázon már átesett, megedzett „régik“ tagok, de még jobban tűnnek fel a legelőször fellépő, drukkoló és izzadó ujonczok. A „régik“ stóikus hidegvérrel biztatják az ujonczokat, hogy a lámpaláz semmi, hogy az csak képzelődés s a publikum ezer villogó szemei által előidézett tréma a legkellemesebb érzés a világon . . . Az ember könnyen megszokja s a tréma ellen legjobb óvszer, hogy nem kell a publikumra nézni. „Csak tessék a galériára feltekinteni, s a jelenet alatt arra nézni, a kívül szerepel, s azt fogja hinni nagyság, hogy négy szemközt van Karsival vagy Lajcsival.“

A próbának keservei közé tartozik, hogy a szerep elmondása, a mimika, a hangsúlyozás, az állás és járás, meg az ülés a színpadon valami szokatlan s nem oly könnyű, mint azt első pillanatra gondolhatni. Melanie örökösén hátra fordít a publikumnak; Bernardine meg úgy ugrál szerepében mint egy mokus; Babette oly kecsesen lépdél, mint akár az égből megszabadult grácia; Amelie meg elneveti magát valahányszor Stefi szerelmi nyilatkozatot tesz; Koralie meg oly tüzesen öleli Karsit, hogy ezen ölelés komoly gondolkodásba ejthetné a morál órait — a vén asszonyokat.

Hát még a férfiak! Karsai nem tud mit csi-

E költségek fedezésére javaslatba hozom, miszerint Nagyméltóságod 3 éven át 400—400 frtnyi segélyt engedélyezni kegyeskedjék és hogy ehhez a megye az első 2 évben 260—260 frttal, a harmadik évben 100 frttal járuljon.

10. Hétháron levő faiparosok támogatása czéljából részemről is szükségesnek vélem, hogy oda egy kaptafa, kefe és más ilyenemű kereskedelmi czikket készítő iparos teleptessék le s hogy az 3 éven át kellő anyagi támogatásban részesíttessék, nemkülönben, hogy a házi iparosok a megfelelő tökéletes segédeszközzel láttassanak el.

A költség, ha a műhely és iparos részére a lakás s fűtés a község által fedeztetnék, következő: Az iparos évi segélye 800 frt, faanyag rongálása 200 frt, házi iparosoknak évenként kiosztandó eszközök költségei 400 frt, összesen 1400 frt.

(Vége köv.)

Színi műkedvelői előadás.

E hó 1-én és 3-án adatott Moser és Schönthan „Hadjárat béke idején“ című 5 felv. vígjátéka műkedvelők közreműködése mellett. Minden tulzás nélkül mondhatjuk, hogy oly gyorsan gördülő, korrekt műkedvelői előadást rég láttunk. Tekintettel arra, hogy e darab nem jellemdarab s hatása nem annyira az egyes személyek cselekvényeiben mint inkább az összjátékban, a gyors és egymásba hirtelenül vágó jelenetek összehangzó előadásában rejlik s hogy a darab előadási nehézségét, azon körülmény is fokozza, hogy benne 17 személy cselekvőleg szerepel — valóban nem tagadhatjuk meg a tisztelt műkedvelő hölgyektől és uraktól őszinte bámulatunk teljes kifejezését. A szereplők mindnyájan, úgy a hölgyek, mint az urak színészekhez méltó bravourral és precizitással adták szerepeiket. Kuzmik Margit úrhölgy (Ilka) remekelt a magyar leány alakításában s különösen a 4-ik felvonás ama jelenete, midőn Kurttal (Kys Géza) a pavillonnál találkozik, a műkedvelői felfogásnak és alakításnak remekének mondható. Ő nagysága előadásának hatását még emelte: helyes mimikája, kellemesen csengő érczes hangja, melylyel egyaránt ki tudta fejezni a heves, a nyugtalan és a szenvedő hangulatot. Ő nagyságának gratulálunk teljesen sikerült előadásához. Semsey-Kósch Kornélia (Mathild) ő nagyságának művészi játéka sokkal ismertebb a publikum előtt, s nem mondunk újat, midőn azt konstatáljuk, hogy kis szerepében is kitűnt, miszerint művésznő áll előttünk, ki teljesen uralkodik a szerep fölött; ő nagysága csupa áldozatkészségből vállalta el ezen, művésztetének niveauján alól álló kis szerepet s ezért kétszeres elismerést érdemel. Mattyasovszky Gizella (Elza) ő nagysága, ki ezúttal először lépett fel, bámulatba ejtette a közönséget, játékának biztonságával, elevenségével és kellemével, senki sem hitte volna, hogy először van a színpad deszkáin; oly otthoniasan érezte magát s annyira eltalálta a kis Elza szerepét, hogy a közönség minden naiv jelenete alatt ki sem jött a jótíz mosolyból. Pompás, kedves Elza volt. Berthóty Vilma (Águes) ő nagyságának igen sympathikus szerep jutott — a szerető fiatal menyecske szerepe. Férjét már egy éve nem látta, de titkolnia kell még egybekelését, mert férje, a katonafőorvos még nem kauczioképes. Azt az örökös aggodalmat, hogy reá jönnek titkára, továbbá a fiatal menyecskének félig leányos-szüies és félig

asszonyi -
oly finom
egészen n
nyecskének
Kollár Irma
közé soroz
volt, de a
sok dolog
szemben az
melyesített
ismételten
jük még k
kiejtését.
darabban
nsgaik; az
fesztelenül
vényre szer
jával való
rült. Pucsa
sosan járul

A köz
tek egymás
ról s átgon
Reifot, az
komolyan s
hadnagyot I
megszokott
Dr. Fúzy B
excellált. A
játsszotta a
idegenkedő
úri embert.
repét teljes
felfogással
Gyula úr p
derek katon
tette magát
részesítette.
csinált Fer
Hozzájárult
ton) és Hed

Az őlt
fényesek vo
talan. A h
kitüntetve
jutalmazták
zönség olya
mával, hogy
a második

Az ele
és gondos
míltga kezel
fáradozásait
volt szíves
tásul szolg
annál is in
élvezetek, s
segélyforrás

— Ő
lyunk — n
nicipalis, a
fejének, tis
jelenlétében
város nyilv
teljesen fel
ő Felségéne

— Ba
gazd. egyle
után, az eg
az egylet e
hozása és v
merésére, a
banketet re
fűszerezve i

gehend,
Schlagw
Gehwerk
Schlagw
lie

605 6—2

Wien

hozom, mi-
400 frnyi
hogy ehhez
tal, a har-

támogatása
elem, hogy
nt kereske-
k le s hogy
n részesít-
sok a meg-
nak el.
s részére a
következő:
rongálása
ztandó esz-
frt.

AS.

és Schön-
felv. v. g.
tt. Minden
orsan gör-
g láttunk.
lemdarab
ek cselek-
a gyors és
szehangzó
ási nehéz-
benne 17
a nem tal-
hölgyektől
ifejlesztés.
s, mint az
precizit-
it úrhölgy
ban s kü-
e. midőn
alkozik, a
mekének
ását még
gő érezes
a heves, a
gyságának
Semsey-
művészi
t, s nem
y kis sze-
előtünk,
nagsága
n, művé-
t s ezért
rszky Gi-
tör lépett
tátékának
el, senki
pad desz-
annyira
közönség
t a józú
Berthóty
apathikus
eske sze-
titkolnia
katoná-
örökös
továbbá a
és félig

kat, hogy
rszasztóan
nia, hogy
leshangu
lani, oly
e attól, a
zinpodon,
mondja
nyvet ol-
etni kell,
a meg
am-ham-

n türi a
ulatokat,
tször —
émelyike
nemelyik
a a ren-
edni kell

n dreszu-
armadik-
k, a sze-
a kifo-
jtéseket,
krözödik
ba után
em, hogy
negelége-
mindenki
ség lesz.
kum meg
lódáson
a „mű-

asszonyi - szenvedélyes szerelmét ő nagysága oly finomsággal találta el, hogy a közönség egészen meg volt hatva a kedves kis menyecskének szánandó helyzetére által. — Hruska-Kollár Irma (Zsófi) ő nagysága szinte azon erők közzé tartozik, kiket a közönség a legelső erők közzé sorozni szokta; ezuttal csak kis szerepe volt, de a gondos anya aggodalmát, s az örökös sok dolog manijában szenvedő ideges férjével szemben az elnéző feleséget kiváló tapintattal személyesítette. Szép játéka kívül, melyről már ismételtelen volt alkalmunk megemlékezni, kiemeljük még kellemes organumát s tisztai magyaros kiejtését. Kedves, új jelenségek voltak még e darabban: Úsz Ottilia és Pucsalko Kornelia ő nsgaik; az előbbi Anna szerepében könnyedén fesztelenül mozgott s igen ügyesen juttatta érvényre szerepe humoros oldalait. Folgen huszárával való 4-ik felvonásbeli jelenése kiválóan sikerült. Pucsalko Kornelia (Róza) úrh. szintén hatáson járult hozzá az ensemble sikeréhez.

A közreműködött urak nemes versenyre keltek egymással s mindeniknek fellépése törekvésről s átgondoltságról tett tanúságot. Reiffingeni Reifot, az utolsó hadgyakorlat óta ötöd ízben komolyan szerelmes, könnyed szívű, képzelődő hadnagyot Demkő László úr személyesítette a nála megszokott otthonossággal és színpadismerettel. Dr. Fúzy Béla úr Heindorf főkepezés szerepében excellált. Átgondoltan s mindvégig következetesen játszotta a hadgyakorlatoktól és beszállásolásoktól idegenkedő s nejt és unokahúgát örökös felfő úri embert. Balpataky József úr Hofmeister szerepét teljesen kidomborította; routine-val és helyes felfogással játszott, mint mindig. Dr. Schmidt Gyula úr pompás tábornok és Grynæus Géza úr derek katonarvos volt, ki már játékaival is érdemessé tette magát az előlőptetésre, melyben tábornoka részesítette. Péchy Pál úr törül metszett alakot csinált Ferenc huszártiszt szolga szerepéből. Hozzájárultak az est sikeréhez Tahy József (Márton) és Hedry Bertalan (Henkel tanácsnok) urak is.

Az öltözékek s kivált a hölgyek toillettei fényesek voltak, az ensemble és öltözék kifogástalan. A hölgyek pompás virágcsokrokkal lőnek kitüntetve s zajos taps és tetszésnyilvánítások jutalmazták a közreműködőket. Általában a közönség olyan jól mulatott az első előadás alkalmával, hogy azt közkívánatra ismételni kellett s a második előadás szintén teli ház előtt folyt le.

Az elért sikerben nagy része volt, az erélyes és gondos rendezőségnek, mely Duka Róbert úr ő mlta kezébe volt letéve, kit buzgó és eredményes fáradozásaiban Semsey-Koósch Kornelia úrhölgy volt szíves támogatni. A ritka szép siker buzdításul szolgálhat műkedvelőinknek a jövőre nézve, annál is inkább, mert az általuk nyújtott szellemi élvezetek, másrészt jótékony céljainknak gazdag segélyforrásokat szoktak megnyitni.

Különfélek.

— Ő Felsége — a legalkotmányosabb királyunk — névnapján, f. hó 4-én az állami, a municipális, a katonai hatóságok és nyilvános intézetek fejeinek, tisztviselőinek, tagjainak és képviselőinek jelenlétében tartatott meg a hála-isteni tisztelet. A város nyilvános épületei — a távirtdán kívül — teljesen fel voltak lobogozva. Isten áldása lebegjen ő Felségének koronás feje felett.

— Banket az alispán tiszteletére. A megyei gazd. egyesület által rendezett kiállítás befejezése után, az egyesület tagjai a megye alispánjának illetve az egyesület elnökének tiszteletére s a kiállítás létrehozása és vezetése körül szerzett érdemeinek elismerésére, a szerdai műkedvelői színi előadás után banketet rendeztek. Az estély számos toasztokkal tűszerezve igen kedélyesen folyt le.

— A helybeli ezred mostani helyettes parancsnoka: Schmidt Mór ezredes Bécsbe lett áthelyezve. Tegnap délelőtt búcsúzott el az ezred tisztikarától. A búcsúzás jelenete megható volt, mert az ezredes közszeretben és köztiszteletben állott az összes tisztikarnál. A polgári világ sympathiáját is bírta a távozó s így városunk kétszerte fájlalja elvesztését.

— A városi honvéd-egylet tagjai Dessewffy Lajos egyleti elnök vezetése alatt részt vettek az aradi vértanúk évfordulója alkalmából tegnap d. e. 9 órakor a nagy templomban megtartott gyászmisében. Az isteni tiszteletet Pletényi Endre apátplebánus úr végezte. A honvédegyelet tagjai közül jelen voltak: Rakovszky Ferencz, Irányi István, Raisz Ede, Krajzell Aurél, Kovácsy János, Tahy Jenő, Teőke István, Pálmay János, Zempliner és számos ájtatos közönség.

— Az eperjesi lövészegylet folyó hó 14-én libalövészetet rendez. A libalövészet abban áll, hogy a kiosztandó díjak — libák. Minden négyes kör nyer egy libát, tíz kör szintén egyet; a ki szöveget lő a két libát kap; a libák azután zeneszó mellett a boldog lövészek lakudvarába bekísértetnek s ünnepélyesen átadatnak.

— Hölgyeink a gazd. kiállításon. Jól esik szívünknek konstatálni, hogy hölgyeink ép oly válogatott, mint szép női munkáikkal járultak a kiállítás díszének emeléséhez. A munkák sokasága és páratlan szépsége, a zord klímájú mezei terményekkel szemben, már mint kontraszt is jótékonyan hatott a szemlélőre. A kiállított tárgyak közül: 1) Bronz díszoklevelet nyertek: Baró Senyey Mária által készített kézimunka, Keczer-Szinyey Eugenia által készített kézimunka, Beőr Kálmánné által készített kézimunka, Vandrák Andrásné által készített szőnyeg, Méhely Irma által készített damaszt szövetek, Gróf Klobusitzky Jánosné által termelt len. 2) Dícsérő oklevelet nyertek: Gróf Wengerszky Lujza által készített kézimunka, Bujanovics Sándorné által készített szőnyeg, Roskoványi Bertalanné által készített faldíszítmények, Berthóty Jolán által termelt len, Dessewffy Pálné által készített kézimunka, Kuzmík Eugenia által készített kézimunka és Nehrer Aranka által készített szőnyeg. Éljenek a derek hölgyeink!

— A magyarosító egyesület igazg. választmányának ülése. A sárosmegyei gazdasági egyesület által rendezett kiállítás folytán, igazgató-választmányunknak mai napra eső ülését meg nem tartatván, van szerencsém felkérni a nagyérdemű választmányi tagokat, miszerint az ülés megtartása céljából folyó hó 8-án d. e. 11 órakor, a megyei főjegyző hivatalos helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Eperjes, 1883. október hó 1-én. Bánó József s. k. elnök.

— Ellenőrzési szemle. Köztudomásra hozatik, hogy ez idej ellenőrzési szemle a közös hadseregnek, folyó évi október hó 10-én, a hadkiegészítő parancsnokságnál és a honvédeknek október hó 20-án a honvéd laktanyában, mindenütt reggeli 9 órakor fog megtartatni.

— Cselédjutalmazás. A „Sárosmegyei Gazdasági Egyesület“ által 1883. évi október 1—3. megtartott gazdasági kiállítás cseléd jutalmazási bíráló-bizottsága által jutalmazásra a következő cselédek érdemesítettnek: 1. Kőszeghi Winkler Jánosnál szolgáló Vavrek György, mint gazda 56 évi szolgálati idővel 1-ső díj 25 frt. 2. Mérey Aurélnél, mint gazda 56 évi szolgáló Katuscsak György 2-ik díj 20 frt. 3. Dessewffy Pálnál, mint kocsis 55 évi szolgáló Csupko János 3-ik díj 20 forint. 4. Ganczaugh Miklósnál, mint gazda 52 évi szolgáló Majher András 4-ik díj 15 frt. 5. Gr. Dessewffy Dénesnél, mint erdőőr 51 évi szolgáló Gröger Ferencz 5-ik díj 15 forint. 6. Ifj. Hrabéczy Gábornál, különféle minőségben szolgáló Koses András 50 évi szolgálati idővel 6-ik díj

15 forint. 7. Meliorisz Gergelynél, 49 évig különféle minőségben szolgáló Simony András 7-ik díj 10 frt. 8. Gr. Dessewffy Dénesnél, mint lovasz és igás kocsis 47 évig szolgáló Holi Mihály 8-ik díj 10 frt. 9. Meliorisz Kálmánál, mint gazda 47 évig szolgáló Adamkovics János 9-ik díj 10 frt. 10. Gróf Dessewffy Dénesnél, mint juhász és béres 41 évig szolgáló Hricsko József 10-ik díj 10 forint.

VASUTI MENETREND.

Eperjes—Kassa.
Eperjesről indul . . . 6 ó. 03 p., 5 ó. 29 p. nappal és
9 ó. 10 p. este.
Kassára érkezik . . . 7 ó. 58 p., 1 ó. 42 p. nappal és
7 ó. 24 p., 10 ó. 51 p. este.

Eperjes—Orló.
Eperjesről indul . . . 8 ó. 37 p., 2 ó. 23 p. reggel.
Orlóra érkezik . . . 12 ó. és 5 ó. 56 p. nappal.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**
Segédszerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos**

NYILT T É R.*

Hirdetés.

A kis- és nagy-vitézi italméresi jog 1884 évi január 1-től számítandó 3, esetleg 6 évre bérbe adandó.

E célból az árverezés alólított lakásán f. évi október hó 15-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, a bér feltételek ugyanitt megzemlélhetők s az árverés megkezdése alólított által írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Eperjes, 1883 szeptember 26.

604 3—2 **Mandics Ede,**
h. ügyvéd, közbirtokossági megbizott.

341. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az alulírott m. k. főbánya hivatalnál több éven keresztül összegyűlt körülbelül 260 mm. különféle ócska vas (kazán lemezek) és 14 mm. ócska nyersvas, zárt ajánlattal a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett métermázsánként el fog adatni.

Venni szándékozók felhivatnak, miszerint 50 kros bélyeggel és az ajánlott összegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat f. é. október hó 30-án reggel tíz óráig az alulírott m. kir. főbánya hivatalhoz nyujtsák be; melyekbe az ajánlott összeg, szó és számban métermázsánként kiírandó és a feltételeknek teljes ismerete igazolandó.

Magy. kir. főbánya hivatal Soóvárt.

* Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

H I R D E T É S E K.

Neuste Federzug-

PENDELUHREN
besten Fabricates,
in eleganten Kästen, 8 Tage gehend, zu den auffallend niederen Preisen von:

Schlagwerk, Zifferbl. 7" Kasten ca 45" fl. 17.—
Gehwerk, " 5" " " 34" " 10.50
Schlagwerk, " 5" " " 34" " 12.50

liefert best regulirt ab hier

605 6—2 **VALENTIN WEISZ**
Wien, IX. Hórlgasse Nr. 11.

Das beste 482 18—12
CIGARETTEN-PAPIER
ist
LE HOUBLON
Französisches Fabrikat
VOR NACHMACHUNG WIRD GEWARNT!!!

Nur echt ist dieses Cigaretten-Papier, wenn jedes Blatt den Stempel LE HOUBLON enthält und jeder Carton mit der untenstehenden Schutzm. n. Signatur versehen ist.

Cawley & Henry
Prop^{te} du Brevet
CAWLEY & HENRY, allouage Fabrikanten, PARIS

Valódi

orvosi malaga-sect

A klosterneuburgi csász. kir. borkisérleti allomás vegyelemzése szerint **kitünő jó, valódi malaga,** mint kitünő erősítő-szer erőtlenedett betegek, üdülők, gyermekek stb. számára, a vèrszegénység és gyomorgyenges g ellen legkitünőbb hatásu. 1/1 és 1/2 eredeti palackokban s törvényesen bejegyzett védjegy alatt a 553 —8

VINADOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK
BÉCS HAMBURG
fr. 2.50 és fr. 1.30 eredeti árak mellett.

Eperjesen kapható:
Isépy Gyula gyógyszerárában.

Wiese & Co.,

k. k. priv. Kassen-Fabrikanten,

555 20-13

Wien,

BUDAPEST,

Prag.

Filiale: Budapest, Radialstrasse Nr. 2 (Foncière-Palais),

empfehlen ihre anerkannt vorzüglichen Erzeugnisse von feuerfesten und einbruchsfestern

KASSEN,

Handcassetten, Copierpressen u. Kunstschlössern

in größter Auswahl, zu mäßigen Preisen.

Illustrierte Preisblätter auf Verlangen gratis und franco.

NB. Wir bitten, um jeder Uebervorteilung des P. T. Publikums vorzubeugen, genau auf unsere Adresse zu achten und unsere seit mehr als 20 Jahren bestehende Fabrik nicht mit ähnlich lautenden, viel jüngeren Firmen (THEODOR Wiese & Co.) zu verwechseln.

GUTJAHR és MÜLLER

Budapestben.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár,

(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdasági számára:

Járgány-cséplőgépek,
Szelelőrosták,
Kukoriczamorzsolók,
Szecskavágók,
Borsajtók.

Koptatógépek,
Daraválasztógépek,
Tararók, Detacherök.

Malomalkatrészek u. m.:
Transmissiók,
Szijkerekek. 583 25-7

Különlegességek malmok számára:

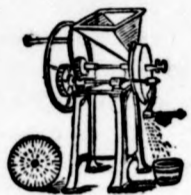
Duplamalmok,
Malom trieurhengerek,
Gabona osztályozó hengerek,

Rostalemezek:
Cséplőgeprosták,
Liszthengersziták,
Koptató-lemezek,
Ráspoly-lemezek, stb.

■ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ■

Gyári raktár és képviselőség:

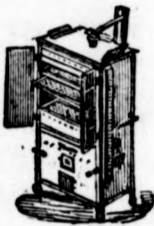
Eperjesen: **LUCHS EDE** úrnál.

5-8

Szabadalm. zuzó- és dara-malom. „TERNO“ mindennemű gabonane-műek zúzása s darálására, valamint egyéb termények porlasztására. Ára 30 frttól 100 frtig.

Ugyszintén:

A hordható gyümölcs-aszaló: „PHÖNIX“ mindenfelől, mint a gyümölcs, növények, gabonane-műek, hús (hal, kivonatok stb. aszalására, szárítására), eléggé gyakorlatinak elismerve; 50% idő- és 70% tüzelőanyag megtakarításával; — minden tüzelőanyaggal fűthető: 124 egész 190 forintig szállítja: **KRAUSS és TÁRSA** cs. kir. sz. gépgyára, Bécs, (Währing).

Bräuhaus-Restaurations in Eperies.

Gefertigter beehrt sich den P. T. Publikum erbeubst anzuzeigen, dass er die Bräuhaus-Restaurations von 1-ten Oktober d. J. übernommen hat. Für gute Küche, unverfälschte Getränke und prompteste Bedienung ist bestens gesorgt. Dasselbst wird auch Abonnements über die Gasse angenommen und mit grösster Aufmerksamkeit ausgeführt.

Um recht zahlreichen Besuch bittet

M. Csentskó

606 1-1

Bräuhaus-Restaurateur in Eperies.

500

szép kifogástalan szivarkát lehet készíteni az én, a cs. kir. dohány-gyárakban is használt

szivarka

töltő-géppel

mely ércből igen csinosan van készítve, 3 különféle erősségen, vékony, középfaj, vastag, különbség nélkül, használati utasítással együtt 65 kr. Csak akkor valódi, ha czégem bele van vézve.

Az én szivarka-hüvelyeim, szintén három erősségen, csakis a valódi

francia-büznélküli

„Le Houblon“ papirból (fehér) vagy kukoricza-papirból (sárga) következő áron kaphatók:

Szipka rész nélkül, sima 1000-re	— .80
Szipka rész nélkül, elegáns aranyjeggyel, 1000-re	1.30
Szipka részszel, sima 1 karton 500 drbbal	1.05
Szipka részszel elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel, 1 karton 500 drbbal	1.50
II. rendű minőség, szintén fehér vagy sárga, melyet mások első rendüképen ajánlanak, ára:	
Szipka rész nélkül, sima, 1000 drb	— .50
Szipka rész nélkül, elegáns aranyjeggyel	— .90
Szipkával, sima, 1000 drb	1.80
Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel, 1000 darab	2.20
Közönséges tömő gépecske hozzá	— .10

Levélbeli megrendelések utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett. Ismét-eladók százalékot kapnak. 552 26-11

Bejegyzett védjegy.

Óvás! Hamisításoktól megóvások céljából minden karton a fenti keresk. törvény-szerűleg bejegyzett gyár-jeggyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi

francia szivarka és gépecskék raktára:

Wlach Albert,

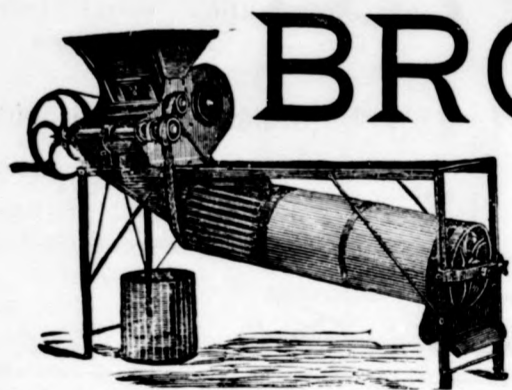
Bécs. Mariahilferstrasse 58

(ezelőtt Praterstrasse 18.)

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST Gyár: külső váczl-út. Raktár: váczl-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

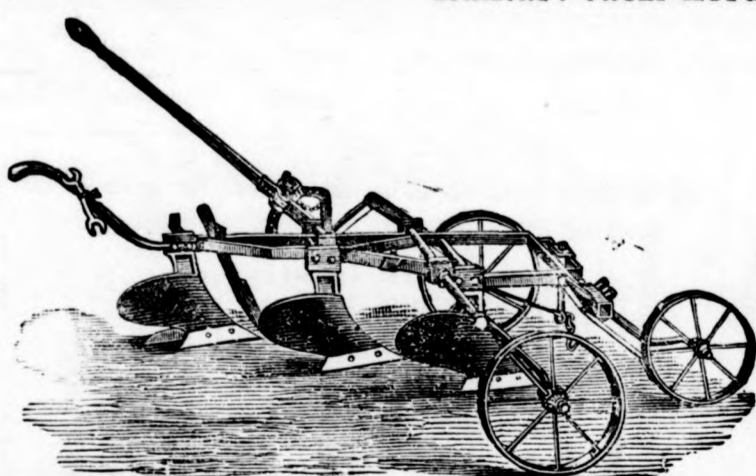
Trieur-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezek malmok, méhészeti és technikai célokra

szabadalmazott

hármass ekéket

közönséges és acél ekéket

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

járgány-cséplőgépeket és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. aug. 3-án 17,567 sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 55 frt.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

515 20-14